

NOTAT

Appendiks 5.3.a: Status på bestyrelsens nuværende pejlemærker og drivkræfter

Formål

Som en del af grundlaget for fastlæggelse af målsætninger for den nye erhvervsfremmestrategi præsenteres en aktuel status på bestyrelsens nuværende strategiske pejlemærker og drivkræfter for vækst og udvikling.

Baggrund

Bestyrelsen får løbende præsenteret status på porteføljens resultatskabelse og på den økonomisk fremdrift. Senest har bestyrelsen fået en status på porteføljens resultatskabelse opgjort for hver drivkraft på bestyrelsesmødet den 2. februar 2022, der i det følgende er ajourført. Økonomisk status findes i appendiks 7.a.

Nedenfor præsenteres først de overordnede konklusioner for status på pejlemærker i den nuværende strategi. I det efterfølgende afsnit redegøres detaljeret for status baseret på pejlemærker og de enkelte drivkræfter. Dette følges op af en dybdegående evaluering i form af viden om resultat- og effektskabelsen af bestyrelsens eksisterende indsatser på bestyrelsesmødet den 18. april 2023. Evalueringen vil belyse resultatskabelsen inden for EU-programmernes indsatsområder og en række af bestyrelsens signaturindsatser og baseres på tværgående indikatorer og registerbaserede effektmålinger. Evalueringen vil også omfatte en analyse af udviklingen i sammensætningen af bestyrelsens projektportefølje, herunder aktørlandskabet. Evaluering af klyngeindsatsen vil indgå på bestyrelsesmødet i juni som en del af bestyrelsens drøftelse af udpegning af styrkepositioner og spirende områder.

Konklusioner

Overordnet er det vurderingen, at bestyrelsens nuværende strategi i høj grad er eksekveret i overensstemmelse med de strategiske pejlemærker. Bestyrelsen har haft fokus på at implementere erhvervsfremmereformen fra 2018, konsolidere og forenkle erhvervsfremmeindsatsen samt målrette investeringer i lokale og regionale udfordringer og muligheder. Udmøntningen er foregået i tæt partnerskab med både lokale, regionale og nationale partnere. Et centralt element i eksekveringen har været, at alle pejlemærker kommer til udtryk i udformningen af vurderingskriterierne for de enkelte udmøntninger.

Bestyrelsen har i den nuværende strategiperiode bidraget til konsolidering og forenkling af erhvervsfremmesystemet ved en fokuseret og målrettet udmøntning. Der er igangsat en række store og strategiske indsatser i form af lokale erhvervsfyrtårne, Virksomhedsprogrammet, Iværksætterprogrammet og klyngeindsatsen. Bestyrelsen har desuden bidraget til konsolidering og forenkling af aktørlandskabet ved at udpege erhvervs- og teknologiområder til klyngeindsatser og herudfra støtte udviklingen af stærke landsdækkende klyngeorganisationer inden for hver af de udpegede områder. Endelig har bestyrelsen igennem en målrettet turismeindsats understøttet konsolidering og udvikling af aktørlandskabet inden for styrkepositionen turisme, hvor mange mindre lokale aktører er samlet

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

i færre og større destinationsselskaber. Herudover har udmøntningen siden 2019 blandt andet haft fokus på at styrke grøn og bæredygtig turisme, destinationsudvikling og håndtering af konsekvenserne af COVID-19.

Bestyrelsen har konsolideret udbuddet af programmer og projekter i erhvervsfremmesystemet, så det samlede antal projekter i bestyrelsens portefølje er reduceret fra 251 i 2018 til 104 ved udgangen af 2022.¹ Det afspejler især afslutningen af en betydelig del af de projekter, der overgik til bestyrelsen fra de regionale vækstfora ved etableringen i 2019. Modsat er der udmøntet ekstraordinært store beløb fra REACT-EU, der har sat sig i nye større initiativer, ligesom der er igangsat projekter under de nye EU-programmer for perioden 2021-2027. En del af bestyrelsens udmøntning er sket i form af tillægsbevillinger og videreførelse af eksisterende projekter med god performance. De tæller ikke som nye selvstændige projekter i opgørelsen, men forlænger eller udvider velkendte indsatser, der dermed ikke opleves som nye af brugerne. Endeligt har bestyrelsen igangsat en række mindre initiativer målrettet særlige lokale og regionale udfordringer og potentialer. Målt alene på antallet af projekter er erhvervsfremmesystemets tilbud under bestyrelsen forenklet især inden for innovation, iværksætteri og kvalificeret arbejdskraft, mens der relativt set er flere projekter inden for grøn omstilling og cirkulær økonomi.

Detaljeret status på bestyrelsens pejlemærker

Følgende er en overordnet status på bestyrelsens strategiske pejlemærker:

Pejlemærke	Status
Forenkling	- Bestyrelsen har bidraget til en betydelig forenkling af erhvervsfremmesystemet ved at igangsætte en række brede og landsdækkende signaturindsatser, herunder Virksomhedsprogrammet, klyngeindsatsen og erhvervsfyrtårnene. Bestyrelsens fokusering i udmøntningen har medvirket til en reduktion i antallet af projekter fra 251 i starten af 2018 til 104 ved udgangen af 2022. - Bestyrelsen har understøttet, at antallet af offentligt finansierede klynger er reduceret fra mere end 50 til 13, og der nu er konsolideret 19 destinationsselskaber, som dækker hovedparten af de danske kommuner. - Alle projekter vurderes på et forenklingkriterium for at sikre, at de ikke modvirker et enkelt og sammenhængende erhvervsfremmesystem.
Virksomhedernes behov	Bestyrelsen indsamler hvert halve år viden fra mere end 2.500 SMV'er fra bestyrelsens virksomhedspanel for at få løbende og aktuel viden om virksomhedernes behov, potentialer og udfordringer som grundlag for investeringer og strategiske drøftelser. De kvantitative data

¹ Antal projekter er opgjort uden projekter målrettet turismeområdet, da indsatsen har været fokuseret på udvikling af destinationer, herunder konsolidering af destinationsselskaberne, og ikke på virksomhedsrettede tilbud.

Pejlemærke	Status
	suppleres med kvalitativ viden fra projektevalueringer og dialog med relevante interessenter. • Bestyrelsen har fokuseret investeringer på indsatser, der har oplevet stor efterspørgsel og tilfredshed hos virksomhederne, fx Virksomhedsprogrammet.
Lokal og regional forankring	• Erhvervshusenes bestyrelser har givet input til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses årlige investeringsplaner, ligesom de er en strategisk samarbejdspartner i udarbejdelsen af den nye strategi. • Regional og lokal forankring indgår som vurderingskriterium i alle annonceringer, dvs. at alle projektansøgninger, også de landsdækkende projekter, bliver vurderet på, hvordan de imødekommer lokale udfordringer og muligheder. • Bestyrelsen har de seneste år løbende holdt events og workshops rundt i landet for at indhente input til investeringer og strategisk fokus. • Med udgangspunkt i lokale erhvervsstyrker og potentialer har bestyrelsen igangsat otte ambitiøse satsninger, der skal udvikle sig til nationale og internationale erhvervsfyrtårne.
Partnerskaber og samarbejde	• Bestyrelsen har i forlængelse af aftalen med erhvervsministeren om bestyrelsens nuværende strategi igangsat otte lokale fyrtårninitiativer, som skal styrke erhvervsudviklingen i en hel landsdel og bidrage til udviklingen af nationale styrkepositioner. Dette arbejde har medført nye muligheder for bestyrelsen til at indgå samarbejder og partnerskaber med både lokale og nationale aktører. • I arbejdet med klynger er der et tæt strategisk samarbejde mellem bestyrelsen og Uddannelses- og Forskningsministeriet om en fælles klyngeindsats. • Samarbejde med aktører og interessenter indgår som en integreret del af bestyrelsens udmøntningsproces og implementeres blandt andet igennem bilaterale møder, webinar og workshops.

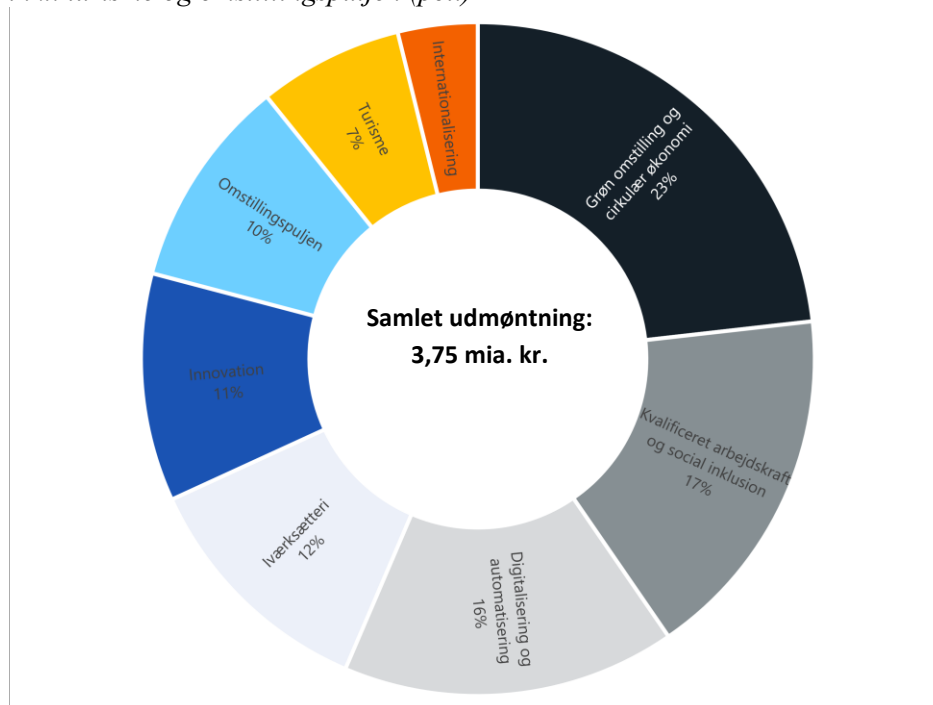
Status på bestyrelsens drivkræfter

I perioden 2019 til 2022 har bestyrelsen i alt udmøntet 3,75 mia. kr. til erhvervsfremmeinitiativer fordelt på strategiens drivkræfter (inkl. turisme) og den særlige nationale indsats vedrørende tilpasning og omstilling af virksomheder i lyset af COVID-19-pandemien (Omstillingspuljen, der indeholdt 380 mio. kr.).² Ud af de 3,75 mia. kr. udgør DEM-midlerne (inkl. midler målrettet turisme) ca. 1,1 mia. kr., mens yderligere 1,5 mia. kr. kommer fra REACT-EU-initiativet. De resterende 700 mio. kr. kommer fra EU's Regionalfond og Socialfond for 2014-

² Tal for bestyrelsens udmøntning opgjort d. 9. december 2022.

2020, der også sætter rammerne for EU-midlernes anvendelsesområde. Herudover vil bestyrelsen – i forlængelse af Investeringsplan 2023 – udmønte yderligere knap 900 mio. kr. inden for rammerne af den nugældende strategi.

Figur 1. Realiseret udmøntning fra 2019 til 2022 fordelt på drivkræfter inkl. turisme og omstillingspuljen (pct.)

Den samlede ramme for regionalfonds- og socialfondsprogrammerne for 2014-2020 (ekskl. REACT-EU) udgjorde i alt knap 3,0 mia. kr. Heraf har bestyrelsen udmøntet godt 700 mio. kr., og en betydelig del af midlerne var således allerede udmøntet af de regionale vækstfora, inden bestyrelsen blev etableret. Bestyrelsens mulighed for at prioritere midlerne har derfor både været styret af den på forhånd fastlagte prioritering i EU-programmerne og af vækstforas prioritering i udmøntningen af midlerne. Snarere end ubundne strategiske valg bør fordelingen af bestyrelsens investeringer mellem drivkræfter således også tolkes i lyset af de rammer, der blev givet bestyrelsen.

Rækkevidden af erhvervsfremmeinitiativer

Bestyrelsens udmøntning har haft fokus på at understøtte udviklingen i virksomheder i alle dele af landet. Figur 2 viser den absolutte geografiske fordeling af antallet af private virksomheder, der har deltaget i erhvervsfremmeinitiativer støttet af Socialfonden eller Regionalfonden i hele programperioden 2014-2021, herunder også initiativer, der blev igangsat før etableringen af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Figur 3 viser den relative andel af deltagervirksomheder i forhold til alle virksomheder i hvert erhvervsområde og for kommunerne. Der er betydelige geografiske variationer i andelen af virksomhedernes deltagelse. Det gælder både mellem de syv erhvervsområder og mellem kommunerne inden for de enkelte erhvervsområder.

Bestyrelsen har udmøntet knap 30 pct. af midlerne bag de indsatser, der vises data for i figurene, så det samlede billede af antal deltagervirksomheder skal tolkes med forbehold herfor. Det er ikke muligt at opgøre det præcise antal private virksomheder, der har haft gavn af midler udmøntet af bestyrelsen. Det

skyldes, at en væsentlig del af bestyrelsens udmøntninger er sket som tillægsbevillinger til eksisterende projekter igangsat før bestyrelsens etablering.³

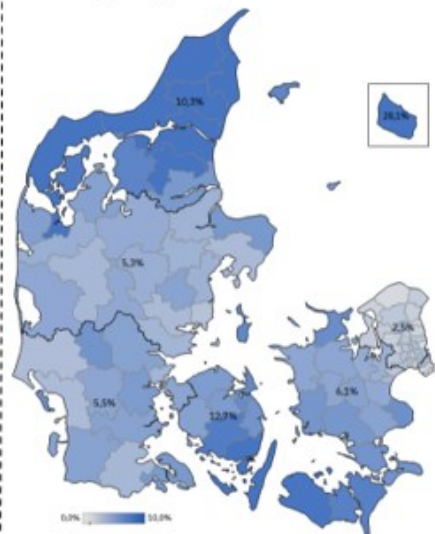
Opgørelsen omfatter i alt ca. 15.500 private deltagervirksomheder fra hele landet.⁴ Der er foreløbigt 5.800 virksomheder, der har deltaget i nye projekter, der er igangsat af bestyrelsen, mens de resterende virksomheder har deltaget i indsatser, der var igangsat før bestyrelsens etablering, hvor en del af projekterne efterfølgende har modtaget en tillægsbevilling fra bestyrelsen.⁵

Figur 2. Antal private virksomheder

Kilde: Erhvervsstyrelsen og CVR-registret

Figur 3. Andel private deltagervirksomheder i pct. af alle private virksomheder

De geografiske variationer i andelen af virksomhederne der har deltaget afspejler blandt andet forskelle i indsatsernes intensitet. Nogle tilbud har været rettet mod en bred gruppe virksomheder og har bestået af kortere og typisk billigere forløb, fx kortere kompetenceudviklings- eller iværksætterforløb, mens andre indsatser har haft et mere snævert fokus og omfattet længerevarende, mere intensive og dermed dyrere forløb, fx innovationssamarbejder eller længerevarende vejledningsforløb. Fordelingen afspejler desuden projekternes evne til at komme ud i alle dele af landet og at rekruttere virksomheder. Endelig skal de geografiske forskelle ses i sammenhæng med den fastlagte fordeling af EU-midlerne, der var gældende frem til udgangen af 2018, hvor fx Bornholm og Nordjylland fik en relativ stor andel af midlerne i forhold til tildelingen til de øvrige regioner. Data afspejler således samlet set forskellige historiske strategiske prioriteter, fokusområder og virkemidler i erhvervsfremmeindsatsen. Der er betydelige forskelle

³ Projekter, der har modtaget en tillægsbevilling, registrerer ikke, om den enkelte deltagervirksomheder har deltaget i aktiviteter medfinansieret med tillægsbevillingen fra bestyrelsen eller med den oprindelige bevilling.

⁴ Da en del af projekterne fortsat er i gang, er der tale om en foreløbig opgørelse af antal deltagervirksomheder.

⁵ Mange af deltagervirksomhederne har deltaget i flere forskellige projekter. I alt er der gennemført knap 22.000 forløb. Der har også deltaget private virksomheder i projekter, der alene er støttet med DEM-midler eller midler målrettet turisme, men der er ikke systematisk indsamlet oplysninger om deltagervirksomhederne fra disse projekter.

i fordelingen af andelen af deltagervirksomheder inden for drivkræfterne. Disse forskelle belyses nærmere i den dybdegående analyse, der præsenteres på bestyrelsesmødet d. 18. april 2023.

De følgende afsnit gennemgår bestyrelsens fokus for udmøntningen inden for hver drivkraft. Der redegøres for følgende forhold:

- Udviklingen i antal projekter i bestyrelsens portefølje fra 2018 til 2022, hvilket kan indikere, hvorvidt indsatsen på området er konsolideret. Det skal ses i lyset af, at bestyrelsen har samlet nogle indsatser i større sammenhængende programmer, der teknisk set opgøres som særskilte projekter, men reelt udgør ét samlet tilbud og derigennem bidrager til konsolidering. Det er fx tilfældet med Virksomhedsprogrammet og de lokale erhvervsfyrtårne.⁶
- Omfanget af investeringer i hvert område i forhold til bestyrelsens samlede investeringer i perioden 2019-2022, hvilket med fornævnte forbehold kan indikere bestyrelsens fordelingsmæssige prioriteter. Dog skal disse ses i sammenhæng med rammerne i EU-programmerne, vækstforas prioritering i deres udmøntning, nationale øremærkninger mv.
- Centrale faglige fokusområder i bestyrelsens investeringer, hvilket kan indgå i vurderingen af, om fokus fortsat bør være det samme.

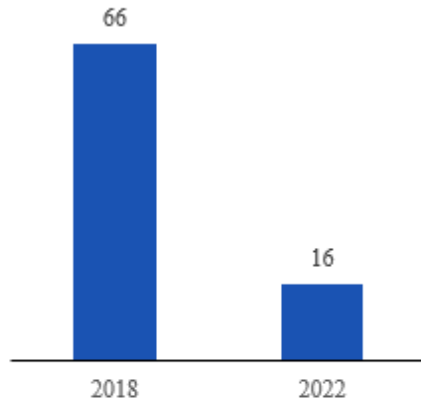
Figur

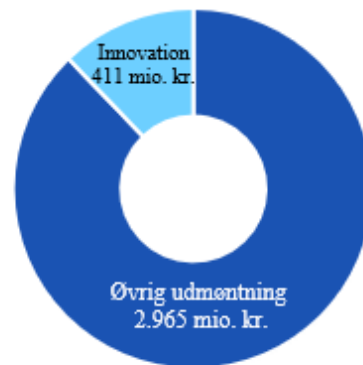
⁶ En væsentlig del af bestyrelsens udmøntning er sket i form af tillægsbevillinger og videreførelse af eksisterende veldrevne projekter. Det har bidraget til kontinuitet i udbuddet af erhvervsfremmetilbud, men har samtidig bevirket en begrænset reduktion i det samlede antal af projekter.

Innovation og klynger

Udvikling i antal projekter

Andel af samlet udmøntning

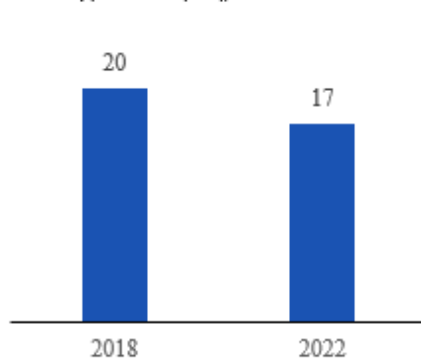

Fokus i udmøntningen har især været på:

- At skabe en sammenhængende klyngeindsats baseret på at fremme samarbejde om innovation inden for de udpegede styrkepositioner og spirende områder, hvor bestyrelsen har støttet etableringen af nationale klyngeorganisationer.
- At investere i aktiviteter, der understøtter samarbejde om innovation og udvikling for udpegede styrkepositioner og spirende områder.

Digitalisering og automatisering

Udvikling i antal projekter

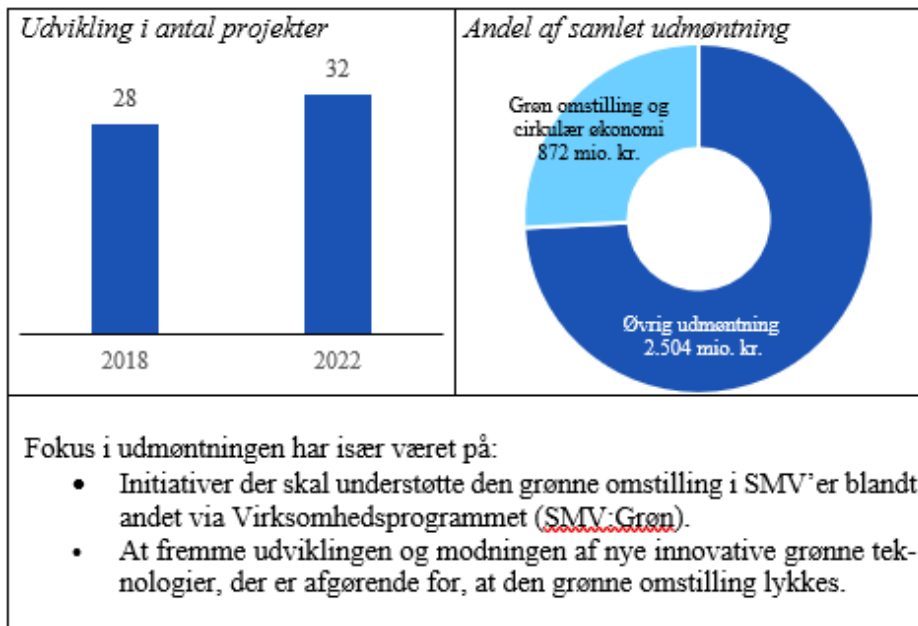
Andel af samlet udmøntning

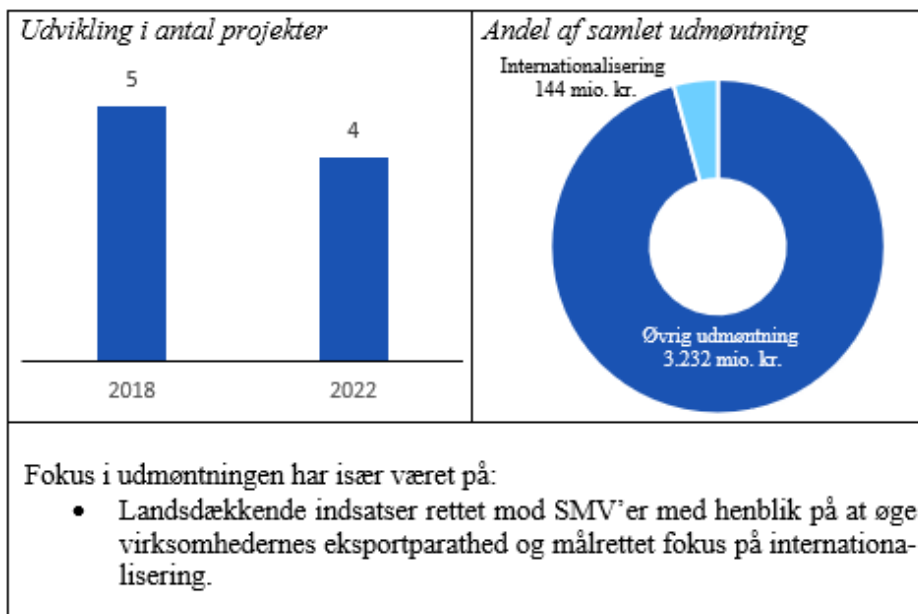
Fokus i udmøntningen har især været på:

- Virksomhedsprogrammet, der sigter mod at løfte produktivitet og vækst i danske SMV'er gennem øget anvendelse af nye digitale teknologier.
- Initiativer rettet mod særligt højteknologiske virksomheder.

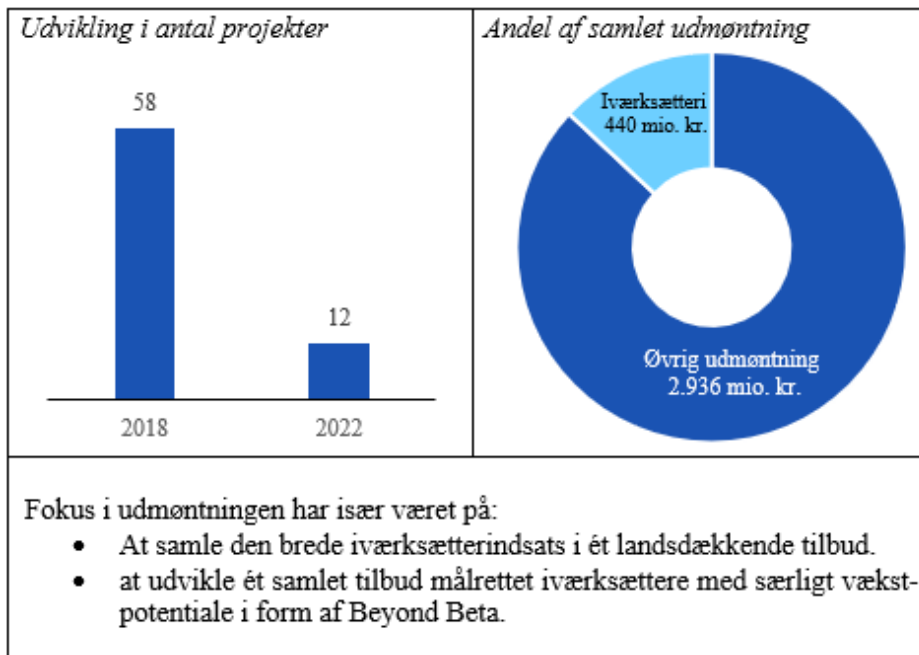
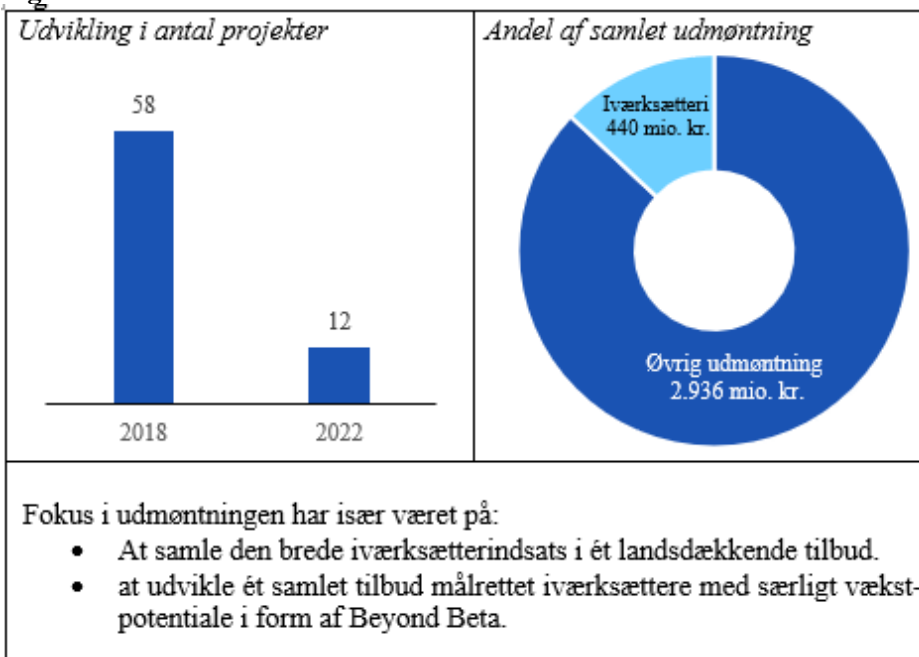
Grøn omstilling og cirkulær økonomi

Internationalisering

Figur

Kvalificeret arbejdskraft og social inklusion

